PROCESINĖ VAIKŲ KŪRYBA.
KAS TAI ?

Metodinė medžiaga tėvams. Parengė dailės pedagogė, psichologė Jolanta Kunigėnienė, 2020.

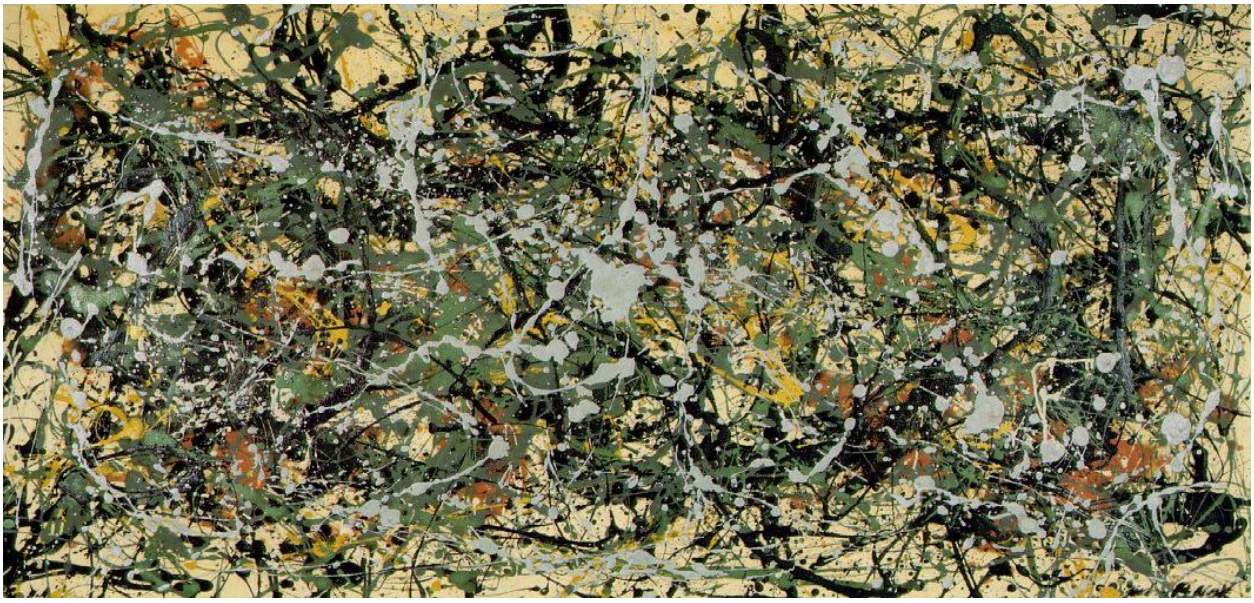

Dž. Polokas. „Numeris 8“ 1949

● VEIKSMO TAPYBA.

Veiksmo tapyba *(angl. action painting)* - abstrakčios tapybos stilius, atsiradęs po Antrojo pasaulinio karo JAV. Tai spontaniška saviraiška abstrakčiomis spalvos dėmėmis, automatiškais potėpiais, dažų varvinimu, taškymu ar pylimu ant drobės, dažų sluoksnio faktūromis. Vienintelė šio meno funkcija – meno vyksmas, veiksmas, kurį atlieka menininkas, kūrėjas. Svarbiausia kūryboje automatizmas - tai yra kūrybos procesas, o ne gaunamas rezultatas. Žymiausias šios krypties atstovas Džeksonas Polokas *(Jackson Pollock).*

● PROCESINĖ KŪRYBA

Procesinė kūryba - tai laisvė bandyti, eksperimentuoti, atrasti, kurti. Svarbiausia ne „ką sukursiu“, o „kaip kursiu“. Tai laisvė mėgautis pačiu kūrybos procesu, išbandant įvairias dailės raiškos priemones. Procesinėje kūryboje yra svarbiausia savijauta kuriant, patiriamas kūrybos džiaugsmas. Nesiorientuojama į rezultatą, nors jis, bet kokiu atveju, dažniausiai būna puikus dėl savo unikalumo. Procesinės kūrybos „pamatas“ – Veiksmo tapyba.

● PROCESINĖS KŪRYBOS ĮTAKA IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ KŪRYBIŠKUMO UGDYMUI (SI)

Procesinė kūryba ypatingai svarbi ir tinkamiausia ikimokyklinio amžiaus vaikams ne tik dėl jų raidos ypatumų, bet ir vienas svarbiausių ikimokyklinuko kūrybiškumo ugdymo(si) būdų. Būtent **Procesinė kūryba**, o ne griežtom instrukcijom suvaržyta „rankdarbių gamyba“ yra tikroji

pažintis su menu ir kūryba. Tokiu būdu kurdami, vaikai nebijo suklysti, išbando vis naujas kūrybos priemones, raiškos būdus ir drąsiai įgyvendina spontaniškai kilusias idėjas lašindami, varvindami, tepdami, braukdami, atspauduodami ir pan. Procesinėje kūryboje vaikai atsipalaiduoja, mėgaujasi kūrybos procesu. Spalvomis, formomis ir tekstūromis išreiškia savo emocijas, eksperimentuoja, stebi, mąsto, išbando, priima sprendimus. Tai motyvuojanti kūryba, kadangi nėra iš anksto suplanuotų lūkesčių, siekimo juos įgyvendinti. Vaikas nėra įpareigotas įgyvendinti suaugusiųjų primestų tikslų. Todėl mėgaujasi savo veikla, pats savo tempu lavėja, mokosi iš savo patyrimų ir atradimų.

● KODĖL PROCESINĖ KŪRYBA VIS DAR NĖRA DAŽNA?

Procesinė kūryba dažnai vadinama *„purvinais žaidimais“* dėl vaikų kūrybinės laisvės sukeltos netvarkos. Švarą ir tvarką prioritetu pasirenkantiems tėvams ir auklėtojoms, tai yra pagrindinė kliūtis leisti vaikams mėgautis procesine kūryba. Tačiau ši problema lengvai išsprendžiama tinkamai parinkus erdvę, paruošus aplinką – uždengus kūrybai skirtą paviršių neperšlampama danga, o vaikus aprengus tam skirtais drabužėliais, kuriuos galėtų išsitepti. Vaikų patiriamas kūrybos džiaugsmas ir nauji atradimai, didžiulė teigiama procesinės kūrybos įtaka psichomotorinei vaiko brandai, kūrybinių galių išlaisvinimui, bei kūrybiškumo ugdymuisi, be abejo yra verta tokių suaugusiųjų pastangų!

Procesinė vaikų kūryba. Metodinė medžiaga tėvams. Parengė Jolanta Kunigėnienė, 2020.